

Beskrivning tillhörande
förslag till stadsplan för
SANDVÅNGSOMRÅDET i
Landskrona stad.

Fast.d. 16/18 1949.

Länstyrelsen i Malmöhus län

Ink. 4 MRS: 1949

Landskrona stad

Inkom den

22 NOV 1949

till Kungl. Bostadsstyrelsen

Det av förslaget berörda området är beläget norr om stadens stadsplanelagda områden och gränisar i söder till kvarteren Sandvången, Trasten, Domherren, Bofinken och Hackspetten utefter Midhemsvägen, i öster mot Koloniträdgårdarna vid Stenorsvägen, i norr mot en planerad ringväg samt i väster mot Hälsingborgsvägen. Området sträcker sig dessutom ett stycke öster om Stenorsvägen med ringvägen i norr och koloniträdgårdarna i söder. Stadsplanen för området söder om Midhemsvägen har av Kungl. Maj:t fastställts den 28 augusti 1919 och den 25 april 1930. I dessa stadsplaner har Midhemsvägen en bredd av 15 m. Detta mått har i förslaget ändrats till 12 m mellan Hälsingborgsvägen och Stora Norregatan och därefter 9 m till Stenorsvägen.

Invid områdets sydvästra hörn är fråga väckt om ändring av stadsplanen, för att i främsta rummet den där belägna viktiga trafikknutpunkten skulle få en ändamålsenlig form. Detta kommer även att medföra en ändrad stadsplan för kvarteret Granada. Därför har denna del ej medtagits i föreliggande förslag. Med illustrationslinjer har det antytts hur denna plats i huvudsak skulle kunna tänkas bli utförd.

Området delas av Stora Norregatan, vilken i framtiden kan tänkas bli utbyggd till infartsväg från Säby.

Områdets kommunikation med stadens centrum sker via Midhemsvägen och Norra infarten samt genom Stora Norregatan. Kommunikationen med hamn och industriområden kan dessutom ske via ringvägen, Hantverkargatan och Tranchellsgatan.

Områdets västra del är avsedd att bebyggas med flerfamiljshus i stadens egen regi medan den östra delen anslagits till ett mindre egnahemsområde samt industriområde med en planerad beklädnadsindustri som kan sysselsätta områdets yrkesverksamma kvinnor. Dessutom har plats avsatts till skolor och idrottshus eller annan allmän byggnad.

Värmecentralen har förlagts till nordöstra hörnet av området, dels med tanke på där belägna industrier, som den även avser att

betjäna, dels med tanke på framtida utbyggnader mot norr.

Vid Midhemsvägen har utbildats ett centrum med handel, hantverk, restaurant och biograf samt kollektivhus, inrymt i det där belägna höghuset.

Garagefrågan har lösts genom att i kombination med 3-våningshusen förlägga garage vid infarterna till varje gård.

Riktlinjerna för föreliggande förslag framkom vid tävling om bostadstyper för området såsom ett förslag utom tävlan. Då man, som i detta fall, skall uppföra ett helt område i samma företags regi med fjärrvärmeanläggning och centraliserad drift, avsågo författarna, att söka en form av stadsplan, som bättre än förut anpassade sig efter de möjligheter som härvid erbjudas.

Ur rent värmeteknisk synpunkt framgick då, att husen borde grupperas samman till vissa större enheter, och dessa sinsemellan förbindas med kulverledningar i ett ringformigt system, med viss, av ekonomiska skäl begränsad, utsträckning. Detta ledde fram till den nuvarande grupperingen av husen. Parallellt med kulvertledningarna kunde då servisledningar för gas, vatten och elektricitet etc. framdragas. Jämfört med stadsplaner av vanlig typ innebär detta ledningssystem stora besparingar. Samtidigt kunde kommunikationssystemet läggas i periferien av området med körbara gångvägar fram till husens entreer. Kärnan av området kom då att utgöra ett samlat och för trafik skyddat parkområde.

En förutsättningslös granskning av nuvarande hustyper ledde författarna till den uppfattningen, att det numera vanliga 3-våningshuset med sina trappor utan hiss ej är den idealiska formen för familjelägenheter. Bättre är då 2-vånings enfamiljsradhuset, som näst egna hemmet torde vara den lämpligaste formen för familjer med barn.

Då man ej - som i dessa hus - kan få ingång från markplanet, anse vi det vara bättre med hus av sådan storleksordning och höjd att hiss kan anordnas. Eftersom det av ekonomiska skäl ej är möjligt att bebygga området med enbart 2-våningshus synes en kombination med högre hus vara nödvändig. I tävlingsförslaget fanns endast kombinationen 2-vånings radhus och 7-vånings punkthus med hiss. Vid senare bearbetning visade det sig lämpligt att införa 3-vånings-

hus varvid antalet höghus kunde minskas. Detta ledde till föreliggande förslag, som baserar sig på kombinationen av 2-vånings radhus med hyreslägenheter och mindre uteplats i stället för trädgård, 3-våningshus av vanlig typ samt 7-vånings höghus, varvid radhusen upptaga de större lägenheterna och punkthusen de mindre.

Dessa olika hus ha sammanbundits på olika sätt i grupper lämpade efter värmesystemets krav och där kropparnas olika volymer spela ut mot varandra. Härigenom bildas kontraster och motsättningar, som böra ^{kunna} motverka den enformighet och tristess, som ofta följer vid upprepningar av lika stora volymer. Kravet på insolation och utsikt ha också väl kunnat tillgodoses. De mellan husbildningarna uppkomna planterade gårdarna bilda intima uterum med lekplatser för de yngre barnen, samtidigt utestängande gatan och öppnande sig mot parken i mitten. Uteplatserna invid radhusen bidraga också till omväxling och intimitet. De skiftande huskropparna, den skenbart nyckfulla grupperingen samt det spel mellan skugga och sol, som här kan uppstå, äro alla faktorer, som kunna skapa ett behagligt uterum. Parkområdet kompletterar dessa gårdar med sin fria, obundna yta med planteringar och promenadvägar i kanterna och lämpar sig väl för de äldre barnens lekar. Genom den upptornade stadsbilden med de låga husen ytterst har förslagsställarna eftersträvat en mjuk övergång från egnahemsområdet samt den äldre stadens bebyggelse. Även utifrån sett bör en dylik stadssilhuett accentuera den svagt böljande rörelsen hos slättlandskapet.

I området rymmas c:a 2.700 personer i flerfamiljshusen samt c:a 200 i egna hem, om man räknar 24 m² bruttoyta per person. Exploateringsstalet för flerfamiljshusområdet är 0.71 samt för egnahemsområdet 0.17.

Stockholm den 18 oktober 1948

Folke Hederus

Folke Hederus
Arkitekt SAR

Erik Wihlborg

Erik Wihlborg
Byggnadsingenjör

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut

den 21 december 1948

Stockholm i Kommunikationsdepartementet

Ex officio:

M. K. K.

År 1948 den 18 december antogo stadsfullmäktige ovanstående "Beskrivning tillhörande förslag till stadsplan för Sandvångsområdet i Landskrona", betygar

Landskrona den 16 februari 1949

Ex officio:

Lage Billing
Stadsfullmäktiges sekr.